

Nedan framgår Skatteverkets rättsavdelning uppfattning om möjligheten att ompröva moms-kompensation av kommuner som en följd av att moms utbetalats till tryckerier. Innehållet återfinns i e-postmeddelande till SKL 2011-11-17.

Hej!

Den nu gällande regleringen rörande följdändring har följande lydelse:
"Ett beslut får omprövas även efter den tid som anges i första och andra styckena när en ändring föranleds av Skatteverkets beskattningsbeslut enligt skattebetalningslagen".

Bestämmelsen är till sin ordalydelse väldigt vid och hindrar inte i sig konsekvensändring mellan olika subjekt.

De invändningar som riktats mot verkets möjlighet att följdändra med stöd av ersättningslagen grundar sig huvudsakligen på uttalanden i förarbeten till lagstiftningen.

Lagstiftningen om följdändring enligt ersättningslagen innehåller tre för följdändring försvårande omständigheter, nämligen

1. Konsekvensändringen är inte begränsad till tid
2. Konsekvensändringen är inte begränsad till frånvaron av synnerliga skäl
3. I motiven anges syftet vara gynnande fall och nämns endast gynnande exempel.

Det förtjänar att betonas att förarbetena uppehåller sig vid en exemplifiering när konsekvensändringar kan bli aktuella.

I allmänmotiveringen nämns endast för kommun och landsting gynnande exempel på när konsekvensbestämmelsen kan användas och i författningskommentaren nämns endast syftet att förhindra rättsförluster för kommun.

Om exemplifiering i förarbeten tolkas som rena exklusiva lagrekvisit kommer gällande rätt att dikteras av regeringen och inte av riksdagen på sätt föreskrivs i regeringsformen. Konsekvenserna av lagstiftning genom förarbeten i denna form måste därför undvikas. Endast när lagstiftningen är oklar bör därför syftet utredas närmare genom analys av lagstruktur och uttalanden i förarbeten.

Det bör därför betonas att lagstiftningens ordalydelse ovan är otvetydig.

Följdändringsregler har sin historiska bakgrund i 105 § i taxeringslagen (1956:623). Denna reglering bestod i ett antal uppräknade fall där domstol, efter vederbörandes hörande, kunde vidtaga konsekvenstaxering rörande beskattningsort, beskattningsår och skattesubjekt.

Vid skattereformen 1990 i samband med sakprocessens genomförande ändrades regleringen på sätt att en asymmetrisk uppräknings ersattes med det övergripande kravet på konsekvens mellan ett huvudbeslut och andra taxeringsbeslut. Härigenom undveks komplikationen av en

ofullständig exemplifiering av de fall där konsekvensbeskattning är påkallad. Av motivuttalande framgick också att fler fall skulle omfattas av regleringen.

De fall som kunde åtgärdas enligt den tidigare lagstiftningen var definitivt inte inskränkt till gynnande åtgärder för de skattskyldige. Istället kunde såväl fördels- som nackdelsbeslut åstadkommas, något som naturligen följer av konsekvensändringars övergripande syfte.

Att särskilt möjliggöra konsekvensändringar när andra ändringar som åsyftar materiell rättvisa inte kan genomföras kan inte ha annat syfte än att trygga symmetri och balans i skattesystemet. När lagstiftaren i lagen (1995:1518) om mervärdesskattekonton för kommuner och landsting införde en alltjämt bestående möjlighet till konsekvensbehandling och som förebild använder regleringen i taxerings- och skattebetalningsförfarandet bör därför det övergripande och ur lagen härledda syftet ha varit att undvika asymmetri och obalans vid beskattningen och därmed jämförlig lagstiftning.

Den omständigheten att regeringen i motivuttalanden olyckligtvis endast nämner asymmetriska exempel och som syfte endast nämner undvikande av rättsförluster för kommuner bör därför inte tas till intäkt för att tolka bestämmelsen mot sin klara ordalydelse och övergripande syfte. Därför bör den i mervärdesskattelagstiftningen och uppbördssystemet väsentliga konsekvensen att ingående skatt motsvarar säljarens utgående skatt kunna upprätthållas genom möjligheten till konsekvensbehandling mellan de olika lagkomplexen. Härigenom likställs också kommun och landsting med de konsekvenser som gäller för andra skattskyldige till mervärdesskatt. Vidare främjas grundtanken om allas likabehandling såsom den framställs i 1 kap.9 § regeringsformen.

Med vänlig hälsning